

Handläggare: Kerstin Ramsgård

Verksamhetsberättelse 2010 Engelbrekts förskolor

Den sammanfattande analysen efter året är att Engelbrekts förskolor har erbjudit en god verksamhet för barnen. Vi har strävat efter ett gott bemötande till föräldrar och engagemang i vårt arbete. Våra gemensamma värdeord, glädje, engagemang och omtanke har vi sett som viktiga både i relation till barn, verksamhet, kollegor och föräldrar. Vi har känt ett stort ansvar att leva upp till de förväntningar som ställs på oss. Uppfattningen är att vi haft kapacitet att nå uppsatta mål. I årets brukarundersökning får vi god respons på vårt arbete men vi har också identifierat förbättringsområden som vi tar med oss in i nästa verksamhetsår som utvecklingsområde. Resultatet av årets brukarundersökning visar att 94 % av enhetens föräldrar anser att de kan rekommendera sina förskolor och 95 % anser att barnet känner sig tryggt i förskolan. Den lägsta nöjdheten för enheten gäller information till föräldrarna, endast 76 % anser att de får veta vad förskolan gör för att stödja barnets utveckling. Detta innebär att vi framledes måste utveckla vårt sätt att visa på hur förskolan arbetar med utveckling och lärande för det enskilda barnet.

Fortbildningen under året har fokuserats på "förskolans pedagogiska miljö", "matematik i förskolan" och "systematiskt kvalitetsarbete". Alla avdelningsansvariga har också varit på en föreläsningkväll inför den reviderade läroplan som träder i kraft under nästa år.

Under året har vi arbetat mycket aktivt med att utveckla barnens lekmiljö, framförallt inomhus. Detta har lett till en mer lustfylld och stimulerande miljö för barnen. De har blivit mer självständiga och arbetsmiljön för både barn och vuxna har blivit lugnare. Vi har gjort studiebesök hos varandra inom enheten och gett och fått feedback på varje avdelnings pedagogiska miljö. Det har varit mycket givande att sätta sin egen avdelning i relation till andras och syftet har varit att lära av varandra. Mycket uppskattat bland alla pedagoger.

Även matematikföreläsningarna har satt tydliga spår på avdelningarna och detta är något vi tar med oss in i nästa år som ett utvecklingsområde.

Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att identifiera de förutsättningar som är nödvändiga för arbetet med läroplansmålen, att utveckla pedagogiska processer, att bedöma måluppfyllelse och redovisa kvalitetsarbete på ett sådant sätt att det utgör underlag för kvalitetsutveckling.

Enhetens hälsocacher har initierat och inspirerat till olika friskvårdssatsningar, stegräknartävlingar och olika löptävlingar bl a. Detta ser vi som ett led i att

förebygga ohälsa och att främja gemenskap inom enheten. Sjukfrånvaron är låg, 2,2%. inom enheten.

Miljöombuden inom enheten har inspirerat till ett större miljöengagemang. Avfallssortering, skräpplockning och tillvaratagande av matavfall till biogas är exempel på åtgärder som förekommer inom enheten i syfte att värna vår miljö. En stor del av inköpt livsmedel är ekologiskt, just nu ca 24% . Barnen är självklart delaktiga vid olika moment av miljöarbetet.

Stadsdelens satsning på kultur för, av och med barn har känts som en fantastisk möjlighet att intressera och göra barnen delaktiga i stadens rika kulturliv. Att även förskolans personal kan ta del av medel för egen vidare fortbildning, bl a hos många av stadens museer, är något vi utnyttjat och ser som ett utvecklingsprojekt framöver. Engagerade och kompetenta medarbetare tror vi är en förutsättning för att väcka intresse och lust hos barnen.

Den öppna förskolan som också finns inom enheten har som vanligt rönt stor uppskattning. Den är vida känd och mycket populär. Där erbjuds hemmavarande föräldrar med småbarn en pedagogisk verksamhet och en lockande och stimulerande miljö för alla sinnen. För föräldrar är den också en mötesplats som kan ge nya kontakter. Många gånger har också den öppna förskolan varit en inkörspport till förskoleverksamhet och en förståelse för vad förskolan kan erbjuda.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som <ul style="list-style-type: none"> ● Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag) 	1	1 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Vi har endast haft en praktikant via jobbtorget, under hösten på en av småbarnsavdelningarna på Villagatans förskola.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut <ul style="list-style-type: none"> □ förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) 	100 %		100 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut <ul style="list-style-type: none"> • förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) 	100 %	100 %	100 %	2010
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av <ul style="list-style-type: none"> • totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) 	23 %	18 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Andelen ekologiskt inköpta livsmedel ligger konstant på 23-26 % för alla tre köken inom enheten.				
Andel medarbetare som under arbetstid <ul style="list-style-type: none"> • använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten 	100 %	100 %	65 %	2010
Kommentar: I viss mån reser personalen i tjänsten, t.ex vid besök på teater, museum och utflykter med barnen. Vid dessa tillfällen använder vi oss av stadens T-bana eller buss om det inte är möjligt att promenera.				
<ul style="list-style-type: none"> • Elförbrukning (alla nämnder/bolag) 	3 075 994 kWh	3 500 000 kWh	minska	2010
<ul style="list-style-type: none"> • Elförbrukning per kvadratmeter 	53 kwh/kvm	55,5 kwh/kvm	tas fram	2010

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas på Östermalm

ÅTAGANDE:
Förskolan ska i sitt miljöarbete vidta åtgärder som värnar om livsmiljön

- Uppfylls helt

Andelen inköpta ekologiska livsmedel ligger i dag på 26%.

Miljöansvariga pedagoger har tagit del av kursutbud som finns och delat med sig av kunskapen och påmint om det värdefulla arbetet på APT. Vårt mål är att tänka utifrån perspektivet "förebild". Numera sorterar två av enhetens största förskolor matrester för biogas. På avdelningarna har man pratat om vad som händer med matresterna. Önskemålet var att enhetens samtliga förskolor skulle sortera för biogas vilket tyvärr inte var genomförbart. Många avdelningar har ordnat egna källsorteringar på avdelningen som töms genom att lämna dem till allmänna sorteringsanläggningar i närheten. Allt fler avdelningar skickar ut månadsbrev och annan information via mail, på så vis minskas pappersförbrukningen. Föräldrar blir bland annat delaktiga genom att förskolan påminner om att inte packa matsäck i engångsmaterial. Våra mål under 2010 är helt uppfyllda och under 2011 kommer vi att utveckla det vidare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	1 213 st	600 st		2010
● Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	80 st	75 st		2010
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att ☒ uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31		
☒ Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31		

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

NÄMNDMÅL:
Invånare på Östermalm ska uppleva en rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid
ÅTAGANDE:
Förskolan ska utveckla barns skapande förmåga och ge barn rika möjligheter till ett varierande kulturutbud

● Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

87% av enhetens föräldrar anser att förskolan ger deras barn rika möjligheter till kulturella aktiviteter och eget skapande (Stadsdelen 80 %).

Vårt arbete har utgått ifrån den strategiska plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm för 2009-2012 som är utarbetat med fokus på "Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga. Kulturpengen har resulterat i att det är lättare att erbjuda barnen professionella kultur och/eller konstupplevelser och alla barn i enheten har fått del av detta. Teater- dans- och musikföreställningar har besökts och barnen har själva varit delaktiga i musikskapande och dans/rörelse inom förskolan och utanför eller tillsammans med besökande kulturarbetare.(för barn). Förskolan har satsat på att barnen själva har fått ett bredare utbud av material som lett till att barnen själva kunnat uttrycka sig i sitt egna skapande inom olika former som bild och form, drama, dans, rörelse, media, och musik från olika länder och stilarter. Arbetet har utgått från barnets nivå från minsta ett-åring som kladdar med färg och vatten och lera till de större barnens skapande t.ex i samarbete med stadens museer (av barn). Enhetens lerugn har använts av barnen på förskolan där den finns och det har hållits kurs för pedagogerna på förskolan (med barn). Allt fler pedagoger har också tagit tillfället att leta upp och utnyttja det utbud som finns för pedagoger på olika museer för att inspireras i vidare arbete med barnen. Enhetens rytmikpedagog som arbetar på två av förskolorna har fortsatt sitt inspirerande arbete med barnen. Många avdelningar, men inte alla, har tänkt på kulturupplevelser utifrån det tema man jobbar med för tillfället.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	100 %	100 %	öka	2010
--	-------	-------	-----	------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

1. Våld, alkohol- och drogbruk ska motverkas och invånare på Östermalm ska uppleva sin närmiljö som trygg

ÅTAGANDE:

Barnens närmiljö ska vara trygg och säker

- Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

95 % av enhetens föräldrar anser att miljön är trygg och säker för deras barn (Stadsdelen 93%, staden 89%).

Inom enheten har vi under året haft skyddsronder, barnskyddsronder, kontinuerlig brandsyn och brandövningar tillsammans med barnen. De gemensamma rutiner som finns för utevistelse har följts och brister i miljön har snabbt uppmärksamats och åtgärdats. Endast smärre tillbud har förekommit.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras****KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:****2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald****NÄMNDMÅL:****Invånare på Östermalm ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald****ÅTAGANDE:****Information ges föräldrar som ansöker om förskola**

● Uppfylls helt

Under året har vi kontinuerligt tagit emot besökare i grupp för att visa och informera om vår verksamhet. Även information via telefon och mail har i stor utsträckning förekommit. Vi har också noterat att våra hemsidor har gett information då föräldrar ofta relaterar till dessa. Under året har hemsidan utvecklats, detta är något som skall fortsätta nästa verksamhetsår också. Varje besökare har fått en broschyr om vår verksamhet med sig från besöket, vilket har varit uppskattat. På förskolorna har alltid förskolechefen eller biträdande förskolechef tagit emot besöksgrupperna. Vi har sett detta som ett bra tillfälle att göra sig informerad om vad föräldrar är intresserade av och också kunnat förklara förskolans uppdrag för föräldrar.

Vi har noterat att vår verksamhet inom enheten är uppskattad vilket gör att många söker sig till oss. Tyvärr har vi inte möjlighet att ta emot alla intresserade utan många för söka andra alternativ.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

På avdelningarna kan det under vissa perioder vara fler än 14 barn vara inskrivna men barnen är indelade i grupper om färre barn eftersom arbetssättet är att dela in barnen flexibelt efter intresseområden, lek och rörelse under dagen.

<ul style="list-style-type: none"> Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn 	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
--	-----	-----	--------	----------------------------

Kommentar:

Om man ser till avdelningen kan fler barn vara inskrivna än 18 men alla barn delas dagligen in i mindre grupper internt. Arbetssättet är att dela in barnen efter intresseområde och aktiviteter. Alla grupper är flexibla och varje dag kan man ingå i olika grupper med allt från 2- 10 barn med personal anpassad till gruppens storlek.

<ul style="list-style-type: none"> Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete 	100 %	100 %		2010
---	-------	-------	--	------

<ul style="list-style-type: none"> Andel förskollärare av antal anställda 	50,8 %	56 %	46%	2010
--	--------	------	-----	------

Kommentar:

Enheten har en stor andel förskollärare anställda och vi upplever en hög kompetens inom vår verksamhet. Dock når vi inte upp till det egna årsmålet.

<ul style="list-style-type: none"> Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö 	87 %	80 %	öka	2010
---	------	------	-----	------

Kommentar:

Enligt brukarundersökningen anser 90% att förskolans miljö är trygg och säker

<ul style="list-style-type: none"> Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande 	85 %	90 %	öka	2010
--	------	------	-----	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Inom enheten är de allra flesta föräldrar nöjda med förskolans arbete och nöjdheten har ökat med 3% från förra året, dock behöver vi ytterligare förstärka informationen kring varje avdelnings arbete. Årets utfall är 88 % nöjda föräldrar för enheten, viss skillnad finns mellan de olika förskolorna.

Månadsbrev, information digitalt och tydligare anslagstavlor ska bidra till att bättre presentera det pedagogiska arbetet på avdelningarna. Vi har reviderat och förbättrat materialet för utvecklingssamtal i syfte att tydliggöra mål och arbetssätt vad gäller utveckling och lärande för det enskilda barnet.

Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	2,87	3	3,1	2010
---	------	---	-----	------

Kommentar:

Årets självvärdering ligger lägre än förra årets. Samtliga avdelningar inom enheten är mer självkritiska denna gång efter att mer ingående ha diskuterat varje område. Ledningens inställning är att vissa avdelningar har varit alltför självkritiska och borde lagt sig något högre. Vi får fortsätta arbeta med detta material som många upplever som ganska svårt att handskas med.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan ska utveckla kvalitetsmätt och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2011-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Förskolans arbete med att tidigt uppmärksamma barns behov, intressen och svårigheter ska förbättras .

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor som arbetar systematiskt avseende pedagogisk miljö, dokumentation och uppföljning, jämställdhet, barns språk, inflytande och lärande	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

ÅTAGANDE:

Barns egen förmåga att lära ska stödjas och stimuleras

- Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

92% av enhetens föräldrar anser att förskolan uppmuntrar deras barns nyfikenhet och lust att lära (Stadsdelen 86%, staden 82%).

Vid val av tema/projekt har pedagogerna i större utsträckning än tidigare uppmärksammat barnens intressen vilket gjort att barnen blivit mer intresserade och involverade.

Den pedagogiska miljön på alla enhetens avdelningar har utvecklats efter fortbildningsinsatser och planeringsdag. Detta har lett till en mer spännande och utmanande miljö för barnen där det blivit lättare att göra egna val. Konsekvensen av att barn i större utsträckning kan sysselsätta sig med sådant som intresserar dem har blivit en lugnare miljö där nya lekkonstellationer uppstått. Många avdelningar är i uppstarten av att synliggöra matematiken i verksamheten/miljön.

Efter ett genomgripande arbete inom enheten har alla barnens pärmar fått ett enhetligt upplägg. Diskussioner om hur man kan använda pärmarna i föräldrasamtal har genomförts och nu används pärmarna kontinuerligt vid samtalen vilket lett till ett större intresse av innehållet både för pedagog, barn och föräldrar.

Vi har blivit bättre på att förmedla vårt arbete till föräldrarna genom att varje avdelning skriver månadsbrev där vi tänker på att tydliggöra vårt arbete kring lärandet.

Vi har haft ett bra samarbete med stadsdelens stödteam då vi har behövt stöd i vidare arbete kring specifika frågor.

ÅTAGANDE:

Barns förmåga att lära

- Uppfylls helt

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor vars verksamhet ● genomsyras av läroplanens mål som rör utveckling och lärande	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Hela enheten har arbetat aktivt med verksamhetens olika åtaganden och läroplanens mål. Detta har visat sig i arbetsplaner, olika typer av dokumentation, månadsbrev och i samtal med föräldrar. På detta sätt tydliggörs läroplanen.

ÅTAGANDE:

Barns inflytande, identitet och självkänsla

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor vars verksamhet ● genomsyras av läroplanens mål som rör barns inflytande	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Många av enhetens avdelningar har arbetat med den pedagogiska miljön för att barnen, utifrån sin förmåga, ska kunna påverka sin vardag genom det egna valet.

Temaarbetet har en grundstruktur men som ändå bygger på vad barnen intresserar sig för oavsett kön. Genom att inte ge temat ett slutgiltigt datum utan i stället observera och lyssna på barnens fortsatta önsknings och behov, ger vi dem ett större inflytande över sin verksamhet.

ÅTAGANDE:

Barns inflytande, identitet och självkänsla ska stärkas

- Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

86% av enhetens föräldrar anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara (Stadsdelen 82%, Staden 78%).

88% av enhetens föräldrar anser att förskolan stödjer deras barn i att ta egna initiativ och eget ansvar (Stadsdelen 85%, Staden 82%).

Genom att uppmärksamma och bemöta varje barn och ta del av deras tankar och intressen har barnen getts större möjligheter att påverka sitt lärande och sin vardag på förskolan. Miljön har utvecklats på många avdelningar och

materialet är mer lättillgängligt vilket ger barnet större möjlighet att utforska på egen hand. Nytt material har införskaffats för att stimulera barns intressen för olika saker. Många avdelningar har haft fokus på varje barn i gruppen under t.ex en dag eller vecka, resultatet av detta har gett frimodiga, stolta barn med starkare självkänsla. Inflytande på sin vardag har lett till större ansvarstagande hos barnen. Föräldrar har också blivit mer involverade då detta krävt viss samarbete med hemmet.

ÅTAGANDE:**Barns språk- och språkutveckling ska stärkas och stimuleras**

● Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

84% av enhetens föräldrar anser att förskolan ger barnen stöd för att utvecklas språkligt (Stadsdelen 81%, Staden 77%).

Alla avdelningar har arbetat med bild, sång, drama/sagolåder, rytmik/dans/rörelse och bokstäver, siffror och symboler finns på varje avdelning. Högläsning och samling har också varit ett dagligt erbjudande till barnen. Detta arbete är i ständigt arbete och utveckling men vi behöver bli bättre på att förmedla och tydliggöra arbetet till föräldrarna.

Ur enhetsperspektiv så har fokus 2010 varit kring våra flerspråkiga barn och arbetet kring det då modersmålspedagog inte längre är en självklarhet. De barn som behöver modersmålspedagog för att kunna tillgodogöra sig verksamheten får det men i övriga fall är vår roll att stärka barnets identitet och se till att språket är synligt på förskolan. Vi har köpt in sagoböcker och sago/musik-cd, gjort välkomstskyltar och flaggor på barnens språk. Många har börjat använda sig av den utarbetade kartläggningen vad gäller barns flerspråkighet vid inskolning. Från nästa år finns en punkt rörande detta i inskolningsmaterialet.

Enhetsens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Material för språkutveckling	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

I inskolningsmaterialet ingår nu en fråga angående modersmål/flerspråkighet.

ÅTAGANDE:**Barns språkutveckling**

● Uppfylls helt

Barnen ges stort verbalt utrymme. Pedagogerna agerar som språkliga förebilder. Högläsning förekommer dagligen. Pedagogerna är lyhörda för barnens intresse för bokstäver, att skriva och läsa och stimulerar till fortsatt nyfikenhet. Vardagliga situationer används till att stödja, bekräfta och stimulera barnens språk.

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor vars verksamhet <ul style="list-style-type: none"> ● genomsyras av läroplanens mål som rör barns språk och kommunikation 	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

ÅTAGANDE:

Den pedagogiska miljön

- Uppfylls helt

Miljön har utvecklats på många avdelningar och materialet är mer lättillgängligt vilket ger barnet större möjlighet att välja och utforska på egen hand. En spännande och lustfylld miljö för barnen och möjligheter att välja aktiviteter har lett till en lugnare och mer harmonisk miljö både för barn och vuxna. Under höstens planeringsdag har pedagogerna gjort studiebesök på varandras avdelningar inom enheten för att få inspiration samt för att ge och få feedback på sin egen avdelnings pedagogiska miljö. Detta arbete kommer kontinuerligt att utvecklas och följas upp även under nästa år. Miljön ska vara i ständig utveckling på alla avdelningar inom enheten.

Till våren kommer vi att arbeta med förbättring av vår pedagogiska utomhusmiljö.

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor som erbjuder en <ul style="list-style-type: none"> ● utmanande och varierad utvecklings- och lärmiljö. 	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Detta har varit ett utvecklingsområde under året som lett till ett förändringsarbete på samtliga avdelningar. Arbetet kommer att fortgå kontinuerligt.

ÅTAGANDE:

Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling

● Uppfylls helt

Hela enheten har aktivt arbetat med att skriva om vår likabehandlingsplan och planen mot kränkande behandling. Detta har medfört att alla varit engagerade i arbetet och flera arbetsplatsträffar har ägnats detta. Även föräldrar och barn har varit delaktiga i arbetet.

Jämställdhet, respekt och likabehandling ska genomsyra enhetens arbete och förhållningssätt.

Det som avdelningar har arbetat med är bland annat: olikheters lika värde, hur man presenterar nytt material på förskolan, respektera varandra och vikten av att lyssna på varandra och ordet nej, att våga visa egna och respektera andras känslor, vikten av att säga hej, ej kommentera kläder som "fina" utan i stället fokusera på barnet. Barnen har också varit delaktiga i att formulera vilka regler som ska gälla på förskolan.

ÅTAGANDE:

Förskolans pedagogiska miljö ska inspirera och utmana

● Uppfylls helt

Hela enheten har under året arbetat aktivt med att förändra/förbättra barnens miljö, framförallt inomhus. Utgångspunkten har varit att materialet ska vara synligt och lättillgängligt utifrån barnens ålder och att rummets utformning ska vara attraktiv. Detta har lett till att barnens utforskning av miljön har stärkts, nyfikenhet har väckts och de tar fler initiativ till egen sysselsättning. Observationer görs kontinuerligt för att se hur miljön används oberoende av kön. På allt fler avdelningar är miljön uppbyggd i "stationer" med mötesplatser. Under höstens planeringsdag har pedagogerna gjort studiebesök på samtliga avdelningar inom enheten enligt ett schema och med formulär att fylla i med synpunkter och tankar kring varje avdelnings miljö. Att få så mycket feedback och synpunkter samlade på den egna avdelningens pedagogiska miljö har varit mycket uppskattat och lärorikt. Arbetet med den pedagogiska miljön är ett ständigt utvecklingsarbete, miljön ska vara föränderlig hela tiden och i fas med barnens intresse och utveckling.

Enhetsaktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
All personal ska under året få fortbildning i den pedagogiska miljöns betydelse	2010-01-01	2010-12-31	

Enhetens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

89% av enhetens föräldrar anser att förskolans miljö stöder deras barns utveckling och lärande (Stadsdelen 81%, Staden 75%).

All personal har fått fortbildning vad gäller den pedagogiska miljön vilket lett till att den nu är spännande, utmanande och utvecklande där barnets egna initiativ står i fokus. Vi har sett att detta har lett till ett förändringsarbete på samtliga avdelningar. Vi har avslutat året med att ägna både arbetsplatsträff och en planeringsdag till att göra studiebesök på varandras avdelningar enligt ett schema och via ett frågeformulär har all personal fått feedback på sitt arbete avseende barnens lärandemiljö av minst sju andra avdelningar. Detta kommer förhoppningsvis att leda till än djupare analys och utveckling på den egna avdelningen. Avdelningarna har kommit olika långt i arbetet men vi ser det som en ständig process och en reflektions- och inspirationsdag är planerad .

För barnen har det betydtt "friare val med eget ansvar" och en mer lockande miljö för lek, samarbete och nya kamratkonstellationer. Allt fler avdelningar gör lekobservationer för att se vilka rum som lockar barnen. Pedagogerna har blivit medvetna om sin viktiga roll att påverka, utveckla och inspirera till utvecklande lek för både pojkar och flickor.

På föräldramöten, föräldrasamtal och vid föräldrarådsmöten har pedagogerna lyft fram miljöns betydelse i större utsträckning. Man har skapat förståelse för att miljön ska vara föränderlig i syfte att gagna barnens utveckling och intressen.

ÅTAGANDE:

Jämställdhet, respekt och likabehandling

● Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

91 % av enhetens föräldrar anser att förskolan ger pojkar och flickor lika möjligheter att utvecklas (Stadsdelen 89%, staden 86%).

91% av enhetens föräldrar anser att förskolan medvetet arbetar med att utveckla barnens sociala förmåga. (Stadsdelen 88%, staden 83%).

Vår bedömning är att vårt förhållningssätt, det arbete som lagts ned och de diskussioner som förts kring jämställdhet, respekt och likabehandling har gett resultat. Pedagogerna på avdelningarna anser att i och med de kartläggningar och diskussioner som förekommit under året har arbetet med jämställdhet, respekt och likabehandling lyfts fram och utvecklats. Alla anser att de blivit mer observanta och lyhörda för stämningen och förhållningssättet barn/barn och barn/vuxna emellan. Detta har bidragit till en lugnare miljö.

Vi har i arbetet kring den pedagogiska miljön utgått ifrån att alla rum ska locka till sig alla barn och många avdelningar har använt sig av

lekobservationer. På samtliga avdelningar finns nu böcker och material som berör och främjar ett positivt och empatiskt förhållningssätt och motverkar kränkande behandling, vi har också köpt in böcker utifrån genus- och olika kulturella perspektiv.

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor vars verksamhet ● genomsyras av läroplanens värdegrund och uppdrag för förskolan	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

ÅTAGANDE:

Planeringen och den pedagogiska dokumentationen ska vidareutvecklas

◆ Uppfylls delvis

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

86% av enhetens föräldrar anser att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp (Stadsdelen 80%, Staden 73%).

All personal har varit delaktig i utformandet av "Barnets pärm". Alla avdelningar arbetar nu med ett flik-system för att man lätt ska hitta "rätt" i dokumentationen. Pärmerna finns tillgängliga för barnen och det är med stolthet man vill visa "sin" pärm och vad man lärt sig eller upplevt på förskolan.

Alla avdelningar inom enheten har nu en gemensam mall för månadsbrevet med avdelningens logotyp. Informationen ges både i handen och/eller via mail efter många föräldrars önskemål. En dagordning som ska ligga till grund vid avdelningsplanering har ännu inte utarbetats, detsamma gäller dokument vid lekobservation.

ÅTAGANDE:

Planeringen och pedagogisk dokumentation

● Uppfylls helt

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor som följer upp, ● utvärderar och utvecklar sin verksamhet i förhållande till läroplanen	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

NÄMNDMÅL:**Föräldrarnas upplevelse av kvaliteten i förskolans verksamhet ska bli bättre.**

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel nöjda föräldrar i brukarundersökningen avseende förskolornas olika former av inflytande.	77 %	73 %	2010

ÅTAGANDE:**Föräldrarna och det egna barnets utveckling och lärande**

● Uppfylls helt

Resultatet från brukarundersökningen 2010 visar att:

83% av enhetens föräldrar anser att de känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten (Stadsdelen 82%, Staden 79%).

81% av enhetens föräldrar anser att de känner att de får veta vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling (Stadsdelen 76%, Staden 71%).

76% av enhetens föräldrar anser att förskolan informerar om sina mål och arbetssätt (Stadsdelen 71%, Staden 67%).

Som ett resultat av åtagandet har enheten utvecklat följande:

Materialet för utvecklingssamtal har utvecklats vilket har gjort föräldrar mer delaktiga i samtalen

Alla avdelningar har information via månadsbrev, ofta digitalt på föräldrars begäran.

Barnens pärmar för dokumentation har utvecklats för att få en likvärdighet. Pärmarna används nu i stor utsträckning vid utvecklingssamtalen.

Alla avdelningar har sett över sitt sätt att föra fram information på anslagstavlor i hallen i syfte att få bättre struktur och tydlighet.

Ju mer information och kunskap om förskolans verksamhet ju större engagemang och intresse visar föräldrarna. Vi bedömer att fler föräldrar kommer på föräldramöten och på föräldrarådsmöten ställs mer frågor om verksamheten och våra dokument.

Föräldrar har fler synpunkter och önskemål om verksamheten och dess innehåll. Förskolan kan inte alltid tillmötesgå individuella önskingar vilket ibland kan skapa missförstånd. Förskolan måste vara tydlig i sitt sätt att förmedla sitt uppdrag.

Vi reviderar åter materialet kring utvecklingssamtal för att försöka tydliggöra läroplanen och vårt arbete i dokumenten till föräldrarna och vi hoppas på ett bättre resultat till nästa års brukarundersökning.

Enhetens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor som ger föräldrarna möjligheter att utöva inflytande över och <ul style="list-style-type: none"> ● ge synpunkter gällande mål, planering, genomförande och utvärdering av verksamheten 	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

ÅTAGANDE:

Föräldrarnas roll ska återkopplas till barns utveckling och lärande

◆ Uppfylls delvis

Vi har gett föräldrar en god och informationsrik introduktion vid inskolningen då även föräldrarna har varit delaktiga. Vi har följt upp inskolningen med samtal. Vi har erbjudit utvecklingssamtal regelbundet och vid behov. Vi har uppmuntrat föräldrar att ta sig tid att titta i barnets pärm och vara med oss en dag under året. Vi har lyssnat på föräldrars synpunkter och tillgodosett önskemål i den utsträckning som har varit möjlig. Vi har organiserade former för föräldrars inflytande. Exempel på det är förskolans föräldraråd, föräldramöte, föräldrafika och andra traditioner där föräldrar bjuds in. Vi ger en allmän information via månadsbrev om vad som är aktuellt. Många avdelningar har "dagboksanteckningar" i hallen. Förskolans mål och åtagande samt annan betydelsefull information hänger på varje avdelnings anslagstavla och vi strävar efter att ha en informationsrik hemsida.

Trots detta arbete når enheten inte riktigt fram till stadens årsmål, 90 %. Det går att avläsa en viss variation mellan avdelningar. Många föräldrar är intresserade och insatta i förskolans verksamhet men vi når inte ut till alla föräldrar med vår information. Dessa delar måste vi arbeta vidare med. Enhetens måluppfyllelse är 89 % nöjdhet. Inför nästa år har vi utvecklat vårt material för utvecklingssamtal i syfte att göra föräldrar och delvis också barnen mer delaktiga. Vår förhoppning är att detta kommer att leda till att föräldrarna får en bättre uppfattning om förskolans arbetssätt vad gäller utveckling och lärande för varje enskilt barn.

Enhetens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Månadsbrev ska utvecklas	2010-01-01	2010-12-31	

Enhetens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Inför hösten har enheten enats om en gemensam struktur för månadsbrev och samtliga avdelningar använder sig av denna informationskanal. På detta sätt tydliggörs verksamheten för föräldrarna och barnens utveckling och lärande återkopplas till hemmet. Enheten har fått mycket positiv feedback av föräldrarna. Några avdelningar har börjat att skicka breven digitalt efter önskemål från avdelningarnas föräldrar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	2,2 %	3,5 %	5,0 %	2010
-----------------------------------	-------	-------	-------	------

Kommentar:

Inom enheten är sjukfrånvaron låg, dock finns variationer inom enheten. Spannet ligger från 0,3 - 4,1 %.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Chefer och medarbetare ska främja jämställdhet och mångfald samt motverka diskriminering i förhållande till enhetens målgrupp (brukare/invånare)	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

ÅTAGANDE:

Personalens kompetensutveckling

- Uppfylls helt

Kompetensbehovet är inventerat vid medarbetarsamtal. Fortbildningen ska matcha det behov som finns för att utveckla verksamheten i den riktning

som krävs. BoU har planerat in flera hel-, halv- och kvällsföreläsningar för Östermalms pedagoger som legat i linje med vårt arbete. Kvalitetutveckling, matematik, den pedagogiska miljön och flerspråkighet har varit områden för fortbildning under året.

Enhetens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Inventering av fortbildningsbehov	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva****KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:****3.1 Budgeten ska vara i balans****NÄMNDMÅL:****Stadsdelens budget ska vara i balans****ÅTAGANDE:****I förskoleenheten ska ett kostnadseffektivt budgetarbete bedrivas och vid befarat underskott ska åtgärder vidtas**

● Uppfylls helt

Enhetens budget har kontinuerligt följts upp och vi har kunnat göra de investeringar vi bedömt nödvändiga.

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Enhetens budgetarbete har under året fortgått som planerat. Vi har kunnat satsa på fortbildning, förnyelse av material och inventarier samt upprustning av lokaler. Vi har haft vikarier vid ordinarie personals frånvaro i stor utsträckning. Vi har utnyttjat våra kulturpengar men måste till nästa år bli bättre på att planera mer långsiktigt för detta arbete samt samarbeta bättre mellan förskolorna.

Resultatenheter

Enheten har god ekonomi. Vi har dock nyttjat ca 250.000 kronor av enhetens resultatfond för upprustning av lokaler och inventarier. Vi har bland annat sett över miljön ur bullersynpunkt och investerat i ljuddämpande plattor i några rum. Detta arbete kommer att fortgå in i nästa budgetår.

Resterande ca 2,7 milj av enhetens resultatfond kvarstår att ta med till år 2011.

Analys av balansräkning**Investeringar****Försäljningar av anläggningstillgångar****Betydande projekt som inte är investeringar****Ombudgeteringar****Medel för lokaländamål**

Övrigt

Synpunkter och klagomål

De synpunkter/klagomål som framkom föregående år angående sommarplaneringen har åtgärdats detta år och allt har fungerat bra och som planerat.

De klagomål eller synpunkter som framkommit under året har varit av sådan art att man snarast har kunnat åtgärda, rätta till eller förklara policy från förskolornas sida.

Övrigt

Bilagor